

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2022)0237

Az emberi jogi helyzet Hszincsiangban, többek között a hszincsiangi rendőrségi akták

Az Európai Parlament 2022. június 9-i állásfoglalása a hszincsiangi emberi jogi helyzetről, többek között a hszincsiangi rendőrségi aktákról (2022/2700(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kínai helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira és jelentéseire, különösen a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen a kényszermunkáról és az ujugrok helyzetéről szóló, 2020. december 17-i¹ és a kínai ujugrok helyzetéről (China Cables) szóló, 2019. december 19-i állásfoglalására²,
 - tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966. december 16.),
 - tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre³ és (KKBP) 2020/1999 tanácsi határozatra⁴,
 - tekintettel a gyermek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a Kínai Népköztársaság alkotmányának 36. cikkére, amely garantálja valamennyi állampolgár számára a vallási meggyőződés szabadságához való jogot, valamint 4. cikkére, amely biztosítja az etnikai kisebbségek jogait,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdításának és tiszteletben tartásának az EU Kínával fenntartott kapcsolatainak középpontjában kell állnia, összhangban az EU azon kötelezettségvállalásával, hogy külső fellépései során megőrzi

¹ HL C 445., 2021.10.29., 114. o.

² HL C 255., 2021.6.29., 60. o.

³ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁴ HL L 410. I, 2020.12.7., 13. o.

ezeket az értékeket, valamint Kína azon kötelezettségvállalásával, hogy saját fejlődése és a nemzetközi együttműködése során tiszteletben tartja ezeket az értékeket;

- B. mivel az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma és számos nemzetközi médiaorgánium, köztük a *BBC*, a spanyol *El Pais*, a francia *Le Monde* és a német *Der Spiegel* betekintést nyerhettek a Hszincsiangi rendőrség aktáiba;
- C. mivel az illetékes kínai hatóságok mindeddig tagadták a Hszincsiangban elkövetett súlyos és strukturális emberi jogi jogsértésekre vonatkozó állításokat;
- D. mivel a Hszincsiangi rendőrség aktái – most először számos fényképpel – részletesen dokumentálják a Hszincsiang tartományban található Ujgur Autonóm Területen elkövetett szisztematikus, brutális és önkényes elnyomás méreteit;
- E. mivel ez az anyag bizonyítja, hogy a pekingi központi kormányzat – többek között Hszi Csin-ping és Li Ko-csiang –, valamint a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Terület vezető tisztségviselői tájékoztatást kaptak a Hszincsiangban folytatott tömeges internálási politikáról, aktívan támogatták azt, és közvetlenül részt vettek annak irányításában; mivel a dokumentumok arra is utalnak, hogy Hszi Csin-ping elnök tájékoztatás birtokában és aktívan támogatja a Hszincsiangban zajló „átnevelő”, „keménykezü” és „szélsőségesesség elleni” kampányokat, valamint a további fogva tartási létesítményekre és a fogvatartottak beáramlásának kezelésére szolgáló személyzetre fordított kiadások fenntartását;
- F. mivel az Ujgur Törvényszék és más hiteles, független vizsgálati testületek és kutatást végző szervezetek arra a következtetésre jutottak, hogy Kína ujugurokkal és más török etnikumú népekkel szembeni súlyos és rendszerszintű emberi jogi visszaélései kínzásnak, emberiség elleni bűncselekménynek és népirtásnak minősülnek¹; mivel az Egyesült Államok kormánya és az Egyesült Államok, Kanada, az Egyesült Királyság, Hollandia, Belgium, Franciaország, Litvánia, Csehország és Írország jogalkotó szervei hasonló megállapításokat tettek;
- G. mivel 2017 óta különböző nem kormányzati szervezetek számoltak be az ujugurok, a kazahok és más, túlnyomórészt muszlim etnikai csoportok Kína általi tömeges fogva tartásáról Hszincsiangban;
- H. mivel az ujugurok elleni atrocitásokat Kína elnyomó és agresszív belső és külső politikáival összefüggésben kell szemlélni;
- I. a lehető leghatározottabban elítéli, hogy az ujugur közösséget szisztematikusán, brutális intézkedésekkel – többek között tömeges deportálással, politikai átneveléssel, a családok szétválasztásával, a vallásszabadság korlátozásával, kulturális rombolással és a megfigyelés széles körű alkalmazásával – elnyomják a Kínai Népköztársaságban;

¹ <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/12/Uyghur-Tribunal-Summary-Judgment-9th-Dec-21.pdf>;
https://14ee1ae3-14ee-4012-91cf-a6a3b7dc3d8b.usrfiles.com/ugd/14ee1a_3f31c56ca64a461592ffc2690c9bb737.pdf;
<https://newlinesinstitute.org/uyghurs/the-uyghur-genocide-an-examination-of-chinas-breaches-of-the-1948-genocide-convention/>;
<https://www.usmmm.org/genocide-prevention/reports-and-resources/the-chinese-governments-assault-on-the-uyghurs>

2. kijelenti, hogy a születésmegelőző intézkedésekre vonatkozó hiteles bizonyítékok és az ujgur gyermekek családjuktól való elválasztása emberiesség elleni bűncselekménynek minősülnek, és a népirtás komoly veszélyét képviselik; felhívja a kínai hatóságokat, hogy szüntessék meg valamennyi, kormány által támogatott, kényszermunkára és tömeges kényszersterilizációra irányuló programot, és haladéktalanul vessenek véget minden olyan intézkedésnek – beleértve a kényszerabortuszokat vagy a születésszabályozás megsértése miatti szankciókat –, amelynek célja a születések megelőzése az ujgur népesség körében;
3. súlyos aggodalmának ad hangot a terrorizmus vagy a szélsőségeség vádjával kiszabott túlzott és önkényes börtönbüntetések miatt, amelyek nyomán a Hszincsiangi rendőrség aktái szerint 2018-ban 22 000 személyt tartottak fogva, ami Konaseher megye felnőtt ujgur lakosságának 12%-át teszi ki¹; aggodalmát fejezi ki a kínai átnevelő táborokban a nők ellen elkövetett rendszeres nemi erőszakkal, szexuális bántalmazással és kínzással kapcsolatos állítólagos vádak miatt;
4. sürgeti a kínai kormányt, hogy haladéktalanul vessen véget a célzottan az ujugrok és más török etnikumú népekkel szemben alkalmazott, vádemelés, tárgyalás vagy ítélet nélküli, bűncselekmények miatti önkényes fogva tartás gyakorlatának, zárja be az összes tábor és büntetés-végrehajtási központot, haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássa szabadon a fogva tartott személyeket, és helyezze vissza szüleikhez a bentlakásos állami létesítményekbe kényszerített ujgur gyermekeket;
5. emlékeztet arra, hogy Kína ratifikálta a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezményt, amely előírja a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés abszolút és kivételek nélküli tilalmát;
6. felhívja a kínai hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon Ilham Tohti ujgur tudóst és 2019. évi Szaharov-díjast, és addig is gondoskodjanak arról, hogy rendszeresen és korlátlanul találkozhasson családjával és az általa választott ügyvédekkel;
7. ismét felhívja a kínai hatóságokat, hogy tegyék lehetővé szabad, érdemi és akadálytalan belépést a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területre, és biztosítsanak akadálytalan belépést a független újságírók, nemzetközi megfigyelők és vizsgálati szervek – köztük különösen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa különleges eljárásainak megbízottai és az EU emberi jogi különleges képviselője – számára az internálótáborokba annak érdekében, hogy értékeljék azokat a kínai állításokat, amelyek szerint ezek már nem működnek;
8. emlékeztet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának rendkívüli ülése vagy a Kínában romló emberi jogi helyzetről folytatott sürgős vita megtartására, valamint egy nyomkövetési és jelentéstételi mechanizmus létrehozásáról szóló határozat elfogadására irányuló – valamennyi régió több száz civil társadalmi szervezetének világméretű felhívásával összhangban tett – javaslatokra;
9. sajnálatosnak tartja, hogy Kínában és a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen tett látogatása keretében a kínai hatóságok nem engedélyezték az ENSZ emberi jogi főbiztosa

¹ <https://www.washingtonpost.com/world/2022/05/24/xinjiang-michelle-bachelet-china-uyghur/>

számára teljes körű hozzáférést a független civil társadalmi szervezetekhez, az emberi jogvédőkhöz és a fogdákhöz, ami megakadályozta őt abban, hogy teljességükben megfigyelje a hszincsiangi politikai átnevelő táborokat; sajnálja, hogy Michelle Bachelet, az ENSZ emberi jogi biztosa látogatása során nem vonta egyértelműen felelősségre a kínai kormányt az ujgurok ellen elkövetett emberi jogi visszaélésekért;

10. sürgeti a főbiztost, hogy haladéktalanul tegye közzé a Hszincsiangban elkövetett emberi jogi visszaélésekről szóló, régóta várt jelentést, amely a kínai hatóságok által elkövetett emberi jogi visszaélések mértékére és súlyosságára vonatkozó, rendelkezésre álló, széles körű és egyre növekvő számú bizonyítékon alapul;
11. sürgeti a tagállamokat és a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy mielőbb fogadjanak el további szankciókat a magas rangú kínai tisztviselők, például Csen Csuan-kuo, Csao Kecsi, Kuo Seng-kun és Hu Lianhe, valamint a hszincsiangi rendőrségi aktákban megnevezett más személyek és szervezetek ellen, továbbá a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen elkövetett szisztematikus emberi jogi visszaélésekben részt vevő más személyekkel és szervezetekkel szemben;
12. felhívja a Tanácsot, hogy az Európai Tanács következő ülésén foglalkozzon a Hszincsiangban elkövetett emberi jogi visszaélésekkel, és sürgesse a G7- és a G20-csoport tagállamait, hogy szintén foglalkozzanak ezzel a kérdéssel;
13. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a népirtás büntetvények megelőzéséről és büntetéséről szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban – többek között nemzetközi elszámoltathatósági mechanizmusok révén – tegyenek meg minden szükséges lépést ezen atrocitások megszüntetése és az elkövetett bűncselekményekért való felelősségre vonás biztosítása érdekében;
14. tudomásul veszi, hogy az EU és Kína közötti kapcsolatokat egyre inkább a gazdasági verseny és a rendszerszintű rivalizálás jellemzi; tudomásul veszi, hogy az uniós vezetők a legutóbbi EU–Kína csúcstalálkozón felvetették a Hszincsiangban elkövetett súlyos jogsértéseket, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kérdést továbbra is minden alkalommal és a legmagasabb szinteken is felvessék;
15. ösztönzi az EU-t és a tagállamokat, hogy sürgősen azonosítsák és csökkentsék a Kína általi külföldi beavatkozással kapcsolatos kockázatokat; határozottan elítéli a transznacionális elnyomás minden formáját, illetve a kínai másként gondolkodók vagy az ujgur közösség külföldön tartózkodó képviselőinek elnyomására irányuló kísérleteket;
16. szorgalmazza, hogy az EU és a tagállamok függeszték fel a Kínával és Hongkonggal kötött kiadatási szerződéseiket;
17. felhívja a kínai hatóságokat, hogy a Kínai Népköztársaságot elhagyni kívánó valamennyi ujgur számára tegyék lehetővé a távozást;
18. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot importtilalom bevezetésére az összes kényszermunkával előállított termékkel, valamint a kényszermunkát alkalmazó vállalatok jegyzékében szereplő valamennyi kínai cég termékével szemben; ismét hangsúlyozza a fenntarthatósággal kapcsolatos átvilágításról szóló ambiciózus irányelvet támogató álláspontját;

19. ismételten felhívja az Uniót és a tagállamokat annak ellenőrzésére, hogy az EU belső piacán működő szervezetek közvetlenül vagy közvetve részt vesznek-e a Hszincsiangban működő tömeges megfigyelésre szolgáló rendszerek létrehozásában, a Hszincsiangban élő kisebbségi csoportok fogva tartására szolgáló idegenrendészeti fogdák üzemeltetésében vagy építésében vagy az ujjurokkal és más kisebbségi csoportokkal szembeni visszaélések miatt szankciókkal sújtott személyekkel való ügyletek lebonyolításában Hszincsiangban; hangsúlyozza, hogy ha erre utaló tényre derül fény, akkor annak kereskedelemmel kapcsolatos intézkedéseket, a közbeszerzésből való kizárást és szankciókat kell maga után vonnia;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ emberi jogi főbiztosának, valamint a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének.